

Тільна Ю. П.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ТЕХНОЛОГІЇ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ»

В сучасному світі все більш популярним стає дистанційне електронне навчання. Пандемія і повномасштабне вторгнення внесли свої корегування в систему освіти, особливо це помітно зараз в областях, які безпосередньо знаходяться близько до лінії фронту. В нашій роботі ми розглянемо переваги та недоліки електронного навчання на прикладі спеціальності «Технології легкої промисловості».

Основні форми навчального процесу у вищих навчальних закладах в наш час – це очна, заочна та дистанційна. Часто електронне навчання ототожнюють з дистанційним, це правильно і не правильно одночасно. Електронне навчання – це спосіб отримання освіти за допомогою мережі Інтернет та мультимедіа [2, с.177], воно направлене на розширення можливостей дистанційного навчання за допомогою різноманітних ресурсів; це навчання за допомогою комплексів цифрових освітніх ресурсів, які включають всю необхідну інформацію для отримання знань з певної теми у зручній для пізнання формі. Вони створюються за допомогою різноманітних ресурсів і потребують відповідних навичок у викладача, що є досить вагомою проблемою для викладачів старшого віку, яким не просто дається освоєння нового програмного забезпечення. Окрім доступності матеріалів для навчання, дистанційне і електронне навчання вимагають від здобувача освіти здатності до самоосвіти і самоорганізації, з чого виходить необхідність в бажанні навчатися [3]. Якщо при очній формі навчання викладач може якось спонукати, мотивувати і навіть іноді заставляти навчатись, то в дистанційному і електронному навчанні це майже неможливо.

Важливо розуміти, що обов'язки викладача очної форми навчання можуть відрізнятись від обов'язків тьютора - викладача дистанційної та електронної форми освіти. Тьютор безпосередньо розробляє та коригує навчальні програми, створює цифрові матеріали для навчального процесу, особисто коригує та веде індивідуальний процес навчання кожного студента, здійснює психологічну підтримку – і це потребує більшої кількості часу [3]. Натомість викладачі очної форми навчання мають методичний досвід саме в традиційному варіанті отримання освіти. Для навчання є важливою присутність і традиційних викладачів, і тьюторів, але не завжди ці люди є взаємозамінними.

Перевагами електронного навчання є такі аспекти:

- доступність навчального процесу не залежно від місця знаходження, це розширює можливості навчання людям, які не живуть в великих містах [2, 178];
- можливість навчання в будь-який час протягом доби, що дозволяє студентам працювати по сумісництву;
- зниження матеріальних витрат і витрат часу на переміщення з дому до навчального закладу і назад;

- можливість замінити лекційні заняття в аудиторії на лекційні заняття онлайн за допомогою різноманітних ресурсів, таких як zoom, google meet, skype тощо;
- велика кількість доступних і не дуже доступних (з фінансової точки зору) ресурсів для створення відео- та аудіо-контенту (відео-лекцій, подкастів тощо);
- можливість використовувати різноманітні освітні ресурси з інших джерел за допомогою мережі Інтернет, доступність цих ресурсів;
- висока швидкість оновлення інформаційних ресурсів і як наслідок – знань, завдяки світовій Інтернет-мережі [2, с.178];
- графік навчання здобувача освіти може корегуватись відповідно його власної швидкості засвоєння інформації, вподобань щодо черговості виконання завдань, що дозволяє в рамках дедлайнів коригувати темп навчання та глибину поринання в навчальний процес [2, с.178];

Недоліки електронного навчання це:

- відсутність можливості проводити очні практичні заняття, які необхідні для якісної освіти практичних спеціальностей, зокрема, пов'язаних зі швейною промисловістю. Наслідком є складність оцінювання якості виконання практичних завдань для викладачів і мінімум практичних навичок у студентів;
- неможливість надати здобувачам освіти все, необхідне для виконання практичних завдань, обладнання (швейні машини, крає-обметувальні машини, манекени тощо), через це деякі завдання просто не виконуються або виконуються не повністю;
- відсутність спілкування в реальному житті в форматі «викладач-студент» або «студент-студент», це призводить до зниження зацікавленості здобувачів освіти, зниження комунікативних здібностей та соціальної ізоляції студента [2, с.179]. Важливою складовою навчального процесу є емоції та враження під час живого спілкування, які отримуються саме під час очного навчання [3];
- відволікання студента від навчання на поточні побутові справи, через що знижується якість уваги та якість засвоєння інформації;
- проблематичність зв'язку з викладачем, начебто, відсутня, однак існує ризик порушення меж робочого часу викладача та затримка в часі через очікування відповіді. Доцільно згадати, що не всі практичні навички швейної промисловості можна передати через текст або відео, це призводить до менш якісної взаємодії;
- проблематика навчання тих студентів, які мають нерішучість у спілкуванні з викладачем або недостатність мотивації для вивчення предмету та розгляду всіх матеріалів, наданих для отримання знань [2, с.179];
- недоступність електронного навчання для здобувачів освіти, в яких немає необхідних технічних ресурсів та доступу до мережі Інтернет [1, с.3];
- невизнання дипломів дистанційної та електронної освіти деякими роботодавцями через недостатність практичних навичок швейної майстерності.

На основі зазначеного вище можна зробити висновок, що будь-яка форма навчання має свої переваги і недоліки та кожна людина має можливість обирати найбільш зручний для себе варіант отримання освіти. Але потрібно враховувати індивідуальні особливості характеру та вмінь кожного майбутнього студента. Якщо людина не схильна до самоорганізації та самомотивації, то електронне навчання навряд чи буде ефективним. Натомість для людини, яка сама себе мотивує, ставить цілі та досягає них, електронне навчання стане можливістю отримання диплому про освіту одночасно з отриманням практичного досвіду шляхом роботи на швейному виробництві. Таким чином, здобувач освіти прискорить свій рух сходами професійної кар'єри.

Література:

1. Васильківська Г. Проблеми і перспективи дистанційного навчання у світовому контексті. [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/720910/1/VHO_2020_05forum.pdf

2. Галецький С. М., Галецька Т. І. Основні переваги та недоліки електронного навчання (e-learning). [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://cusu.edu.ua/images/download-files/naukovi-zapysky/167/43.pdf>

3. Мельник Ю.В., Бороденко Н.Д., Богданова Н.В. Деякі проблеми організації дистанційного навчання в ВНЗ. [Електронний ресурс] / Режим доступу: Курс: Деякі проблеми організації дистанційного навчання в ВНЗ

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Сажко Г.І.